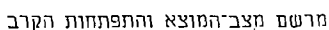

מתוך ירחון צבא סובייטי. מודיע צבאי, מרס 1961

חשיבות מרובה נודעת בפעולות־קרב בזמננו לנחיתות מן האויר ע"י כוחות המוקצים לכך מתוך יחידות חיל־הרגלים; יש ביכולתם של כוחות נותרים אלה לפתור שורה של משימות־קרב, לטובת הגייסות הפועלים מן החזית. אחת ממשימות כאלו היא לכידת יעדים חשובים בעומק תנוחתו של האויב (מעבר־ינהרות ותעלות; גבעות חולשות; צומת־דרכים) — וכן השמדת מסות האויב, שדרות בודדות, מחסנים וכיו"ב.

לאחר שקיבל את המשימה, לומד אותה מפקד פלוגת־הרובאים, מבחיר לעצמו את תוכנה, עורך הערכת־מצב — ומגיע לידי החלטה. לתהליך קבלת החלטה על פעולות בעורף האויב נודעות תכונות המיוחדות אותו מן התהליך המקביל במצבים אחרים, „רגילים“. כך, למשל, חייב מפקד הפלוגה להחליט במצב כזה — ובעת ובעונה אחת — שתי החלטות, שכל־אחת מהן הנה החלטת־מפקד אחר ראית בפני־עצמה. האחת — בדבר שיגור הכוח ונחיתתו (חישובי העצמה המספרית, כלי־החלימה והציוד, התחמושת וכלי־התחבורה וכן קביעת ההעמסה לכל אחד מן ההליקופטרים); והשנייה — בענין ביצוע משימת־הקרב, במסגרת הכוחות הנוח־

בהחלטתו קובע מפקד־הפלוגה: היעד (או תוֹהֶקֶרֶקֶע) אֶשֶׁר
לִשְׁם הַשְׂמַדְתּוֹ (או כִּיבוּשׁוֹ) יֵשׁ לִרְכּוֹז אֶת עֵיקַר מַאֲמָצֵי
הַפְּלֹוגָה; הַתְּבִיטָה שֶׁל הַהִיעָרָכּוֹת לִקְרֵב; הַמְּשִׁימוֹת לִמְחֹל-
קוֹת־הָרֹבֵאִים וְחִלּוֹקַת הַכּוּחוֹת וְהַמְּצָעִים; אֹפִי הַתִּמְרוֹן
שֶׁיִּתְבַּעַע בְּמַהֲלָךְ הַגִּשְׂמַת הַמְּשִׁימָה; אֲרִגּוֹן הַקֶּשֶׁר וְשִׁיתוּף־
הַפְּעוּלָה — בְּתוֹךְ הַפְּלֹוגָה, וּבִינָה לְבֵין הַיְחִידוֹת הַשְּׂכֻנוֹת.

'23

ללכידתם ופיצוצם הישיר של התותחים וכלי-הגרירה שב־ שדרה. על מנת להבטיח בוודאות־יתר פגיעה בשדרת האויב בעת תנועתה בדרך־מסעה, הכרחי לעשות את ההכנות לפי־ צוצם של מוקשים מופעלים־מרחוק על פני נתיב־המסע; וכדי להקשות על תמרונם של הנגמ"שים של האויב לפני עמדות יחידות־המשנה של הפלוגה — יש להניח שם מוקשים. מערך־כוחות כזה מאפשר הפעלת כל כלי־הלחימה של הפלוגה כנגד שדרתו של האויב בעת־ובעונה־אחת, וכלולים בו אנשים ואמצעי־לחימה די צרכן של לכידת השדרה־הארטי־ לרית והשמדתה. נכון, אמנם, כי את נקודת־התורפה בהיער־ כות כזו יהווה האגף־הימני, שאינו מאובטח במידה מספקת. אולם יכול מפקד הפלוגה לארגן מראש שיתוף־פעולה עם היחידה השכנה שמימין, עליה הוטלה המשימה להשמיד את שאר כוחות שדרת־האויב.

לאחר שקיבל את ההחלטה (דהיינו, לאחר שפירט בפירוט מדויק אחרון את החישובים הקשורים בנחיתה) — מוסר מפקד הפלוגה את פקודת־המבצע. מלבד משימות־הקרב לכל אחת מיחידות־המשנה, קובעת הפקודה אף את סדר כניסת הגייסות להליקופטרים ואת היציאה מהם, כמו גם את סדר הפעולות שלאחר הנחיתה.

בשטח־המוצא של המבצעים, עם מתן האות על־ידי מפקד יחידת־ההליקופטרים, "לגשת לכניסה" — פוקד מפקד הפלוגה על יחידות־המשנה לגשת, קבוצות־קבוצות, לכלי־הטיס שלהן (את מספר ההליקופטר מוסרים מראש למפקדה של כל קבוצה וקבוצה). כל הקבוצות מסתדרות במרחק 4—5 צעדים מזנב ההליקופטר. האחראים לקבוצות (מפקד המחלקה, הכי־ תה, הצות) מדוחים למפקדי ההליקופטרים על הנכונות לכניסה (או להטענה), מוסרים להם את רשימת החיילים ופירוט המטענים (העמסים) שיש להטיסם, עם ציון משקלם — ואחרי־כן מנהלים הם את העליה לתוך ההליקופטרים, משגיחים על כך כי החיילים יתפסו את מקומותיהם, ויחלקו כשורה בחללו של ההליקופטר, תוך שיקוימו הכללים שנקבעו בענין ההתנהגות בשעת הטיסה. מפקד הפלוגה מפקח אישית על העלאת יחידות־המשנה ועל הטענת כלי־הלחימה והמטענים ומדוח אחר־כך למפקד־הממונה על נכונות הפלוגה להעברה אל אזור ביצוע משימת־הקרב שלה.

באזור הנחיתה יורדת הפלוגה במהירות מתוך ההליקופטרים; תוך מהלך הירידה מסתדרת בהדרגה בתבנית־ההיערכות הדרושה וניגשת מיידית למילוי המשימות שנקבעו לה.

במקרה שלפנינו שולח מפקד הפלוגה — מיד לאחר הנחיתה — פטרו־ליסיון עצמאיים לעבר הגבעה 192.4, החורשה "מאלאיה" והגבעה 179.5, לשם הבהרה נוספת של המצב והשגת נתונים מדויקים־יותר. בחירה כזו של כיווני הסיוור מתבארת לא רק על־ידי זה שמולכים הם את הפטרו־ליסיון לתוך אזור פעולות־הקרב הצפויות של הפלוגה, אלא אף על־ידי כך שמנתקים הם את עיקר הנתונים שעלולים היו לשמש לתמרונה האפשרי של שדרת־האויב — אילו החליטה לסור מן הכביש. מלבד זאת, אחר ביצוע המשימות שהוטלו עליהם, נקל היה לכוון פטרו־ליסיון עצמאיים אלה למילוי תפקיד אחר: לאבטחת אגפי־הפלוגה הפתוחים. יחד עם הפטרו־ליסיון שולח מפקד הפלוגה אף חבלנים, שנועדו להנחת

המוקשים המופעלים־מרחוק בעצם נתיב־המסע של ארטילרית האויב — ולהנחת מוקשים רגילים על הגישות אל העמדות אשר סומנו על ידו, על מנת שתתפוסנה אותן מחלקות־רובאים.

מקץ זמן־מה מתחילים כוחותיה העיקריים של הפלוגה נעים בשדרת־מחלקות — בתנועה מהירה — בעקבותיהם של הפטרו־ליסיון. בשמרו כל־אות־העת על הקשר המתמיד עם הפטרו־ליסיון ועם המפקד־הממונה, קובע מפקד הפלוגה ביתר דיוק ופירוט את משימותיהן של יחידות־המשנה; את זאת הוא עושה תוך־כדי־תנועה. כך, למשל, לאחר קבלו נתונים על כך כי ארטילרית האויב נעה מחלקות־מחלקות, כשבראשה ובזנבה נוסעים נגמ"שים ובהם חיל־רגלים — עשוי מפקד הפלוגה להשלים ולפרט באופן הבא את המשימות שהוצגו על־ידו לפני־כן:

- על מחלקת־הרובאים א' — להתקדם עד לחורש־השיחים הנמצא כ־150 מ' מדרום לחורשת "מאלאיה", ואחרי הנחתת מכת־אש לתקוף את התותחים שבזנב שדרת האויב;

- על מחלקת־הרובאים ב' — להתקדם ולהיערך במדרונות המערב של הגבעה 179.5, ולתקוף את התותחים הנעים בראש;

- על מחלקת־הרובאים ג' (פחות כיתה אחת) — להשמיד באש התותחים־ללא־רתע והמק"בים הפלוגתיים את התותחים שבאמצע השדרה ואת הרגלים של האויב שבנגמ"שים;

- על מחלקת המרגמות — לסייע מעמדות־האש שבאזור חורש־השיחים הנמצא כ־300 מ' ממערב לגבעה 179.5 להתקפת המחלקות א' ור';

- על החבלנים — להניח על הכביש * מוקשים מופעלים־מרחוק — וכן להניח, במאולתר (ללא כריית־גומות) מוקשים לפני עמדותיהן של יחידות־המשנה של הפלוגה (ראה תרשימים);

- עמדת־התצפית ועמדת־הפלוגה (כיתה מתוך מחלקת־הרובאים ג') — תימצאנה מאחורי תבנית־הקרב של מחלקת־הרובאים ב'.

הצורך בפירוט־יתר, וסיגול משימות־הקרב של יחידות־המשנה נגרם ע"י כך, שהאויב ריחז את תותחיו לאורכה של השדרה, ואילו בראשה ובזנבה נתגלו נגמ"שים ובהם רגלים. דבר זה חייב לשנות את מערך־הקרב של הפלוגה, באופן כזה שתובטחנה הנחתת־אש מכסימלית על השדרה ומהלומה על כל תותחי האויב בעת־ובעונה־אחת.

החבלנים — הנמצאים בחיפויים של פטרו־ליסיון העצמאיים — ממקשים עתה קטעי כביש אחדים ואת הגשר על הנחל "טיכיי". באותה שעה תופשת מחלקת־הרובאים ג', עם נשק־הסיוע שסופח אליה, את עמדותיה — ומאבטחת את הגיען של מחלקות־הרובאים א' ור' למועד הנכון אל קרבת ההתחלה, שממנו תפתחנה בהתקפה.

מפקד־הפלוגה נע בעקבות מחלקה ב' — ולאחר שהבהיר לעצמו נוספות את הנתונים על שדרת־האויב, נותן הוא אות לפתיחת האש ולפיצוץ המוקשים המופעלים מרחוק.

מחלקת־הרובאים ג', התותחים־ללא־רתע, המק"בים והמרגמות

* בחלקו המשמש לתנועה — דהיינו, לא בצדי הכביש. — המערך.

מנחיתים אש מרוכות על הנגמ"שים, גורריהתותחים והמכר-
ניות של האויב — ומוציאים מכלל שימוש את מכוניות
מכשירי-האלחוט של היריב, הן אלה שברכב-הקרב השונים.
הן אלה שבמכוניות-קשר מיוחדות.
מחלקות א' ו-ב' פותחות בהתקפה. בפעלן בהעזה ובתקיפות.
משמידות הן את הרגלים שבנגמ"שים ואת צותי התותחים —
ומבטיחות בכך לחבלנים תנאים המאפשרים את השמדת
התותחים והתחמושת. אף בעיצומה של ההתקפה גופה מושי-
מדים אמצעי-הקשר של האויב — על מנת שלא יוכל לקרוא
לעזרה את הקרובות שבעתודותיו.
מפקד הפלוגה מנצח אישית על פעולות כוחותיו העיקריים.
באש הכלים שנמצאים בכפיפות ישירה לו, מושמדות אותן
מטרות-האויב המפריעות למילוי משימת-היסוד — היינו, הש-
מדת התותחים ותחמושתם. באמצעות עתודתו מחזק מפקד
הפלוגה אותן יחידות-משנה שבפעולותיהן תלויה הצלחת
ביצועה של משימת-הקרב אשר הוצגה לפלוגה. משחש הוא,
למשל, בכך כי תת-מקלעני האויב, שירדו מנגמ"שים, מנסים
להיערך להגנה בתעלה המתמשכת בצד הכביש — מנחית
עליהם מפקד-הפלוגה אש מרגמות נוספת.
במקרה של האטה בפעולות מחלקה ב' המשמידה את תותחי-
היריב הנעים-בראש — מכון מפקד-הפלוגה לעזרתה את
עתודתו (כיתה של מחלקת-הרובאים ג/ עם מק"ב פלוגתי).
עם מלוי המשימה, מתחילות המחלקות א' ו-ב' לפי אות

מפקד-הפלוגה לסגת אל שטח ההתכנסות. תוך חיפוי באש-
עצמאית מוסגות בעקבותיהן אחורה יחידות-המשנה הנותרות.
בחורשי-השיחים שממזרח לחורשת "מאלאיה" ניתן להשאיר
שתי כיתות-רובאים במארב, למקרה של צורך בהדיפת הת-
קפתו של האויב אחרי הכוחות הנסוגים.
באזור-ההתכנסות נערכת פלוגת-הרובאים להגנה היקפית;
ולאחר מכן, אחרי ההתחברות עם שאר כוחות הנחיתה, פועלת
היא לפי הוראותיו של המפקד-הממונה.
נמצא שפלוגת-הרובאים, בפעלה במסגרת כוח-נחיתה, יכולה
לבצע בהצלחה משימות שונות ומגוונות ביותר — שהעיקרית
שבהן היא לכידתם או השמדתם של יעדים חשובים בעומק
מערך-ההגנה של האויב.
תוכנה הממשי והמוגדר של משימת-הקרב, במסיבות. כאלה
יהיה תלוי בגודלם של יעדי האויב ושל הכוחות שהוקצו
לאבטחתם — וכן באפשרויותיהם של אמצעי-הסיוע התקינים
של הפלוגה ושל אלה המסופחים אליה; ולבסוף — בשטח
ובנתוני-המצב האחרים.
דוגמה זו, שנותחה כאן על-ידינו — פעולותיה של פלוגת-
רובאים להשמדת שדרת ארטילריה-כבדה של האויב תוך-
מסעה — יש לבחנה ולשקלה בעיקר מנקודת-ראות זו: מה
עשויים להיות היקפן ותוכנן של הפעולות העיקריות אשר
יכולה פלוגת-הרובאים לנהל לשם כיבושם והשמדתם של
יעדים בודדים בעורף האויב.

כוח-מוטס בכיבוש צומת-דרכים

קול. אנדרייב

כוח לנחיתה מן האויר שבעצמת פלוגה מסוגל ללכוד אף
יעד כה חשוב כפי שהנו תכופות צומת דרכים — ולהחזיק
בו במשך פרק-זמן מסוים, בשללו על-ידי כך מן האויב את
האפשרות לתמרן בעתודותיו ולהשיב על כנם את מערכי-
הקרב שלו ואת מערכת-ההגנה, שנפגעו ושובשו על-ידי מה-
לומות אטומיות.

צומת-דרכים גדולים על עורקי-הנועה ראשיים נשמרים
כרגיל על-ידי חילות-מצב קבועים, בעצמה בין פלוגה לגדוד.
בעורקי תחבורה החשובים פחות יתכן שישמרו ויפקחו על
צומת-הדרכים רק יחידות-משמר עורפיות לא-גדולות, המ-

כוח שנועד לעריכת נחיתה-טקטית מן האויר — ודאי עשוי
להיות שונה בגודלו ובהרכבו; הכל לפי אופין של משימות-
הקרב, תנאי ביצוען ואמצעי-התובלה המצויים.
נראה כי יופעל, לרוב, כוח בעצמת גדוד-רגלים-ממונע מוגבר
לנחיתות-מן-האויר. ברם, ניתן לשער כי במצבים מבצעיים
מסוימים — וביחוד בקרב-היתקלות ובמרדף אחרי יריב
נסוג — לא מן הנמנע הוא שיופעלו לנחיתה-טקטית מן
האויר כוחות בעצמה עד פלוגת-רובאים. בשעות הלילה,
עשויות פעולותיהם של כוחות כאלה להיות רבות-תכלית
במיוחד.

ה"תרגיל" לפלוגת-הרובאים המוטסת בהליקופטרים (עמ' 15) כוון כולו לפעולת-שיבוש בנוסח-מארב. מאמר סובייטי
אחר — שתמציתו ניתנת כאן — אפשר לומר כי ממשיך ומפתח את קריה-מחשבה; והוא דן בכיבוש צומת-דרכים בעורף-יריב (ג"כ — ע"י פלור
גת-רובאים מוגברת). האמצעים להנחתת הפלוגה לא פורשו כאן (מצנחים? מטוסים? הליקופטרים? "תערובת"?); ואין לדעת האם "היעדר אמצעים
מכניים לביצור אזור-ההגנה של הפלוגה", שהוזכר במאמר, נובע מטיב אמצעי ההנחתה — או, פשוט, מקוטנה היחסי של היחידה המבצעת.
דוקא משום השוני שבמבנה שתי הסקירות ("תרגיל" מזה — ו"מאמר" מזה), כשבשניה מצוי קצת פחות "טכניקה", ורב בה יותר הדגש
בשיקולים טקטיים, ואפילו רחבים — יש בשתיים אלו משום השלמה הדדית, המבהירה את קויה של תפיסה מבצעית שנראית מוצקת,
ומחושבת מראשית-העיסוק. להצצה זו לתורה ה"מוטסת" המבצעית הסובייטית נודעת, כמוכח, משמעות נוספת בשל היות תורה זו נוסח-
הוראה גם לצבאות לא-מעטים שמחוץ לתחומיה של ברית-המועצות עצמה.